

TORONTÁL.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 kral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. — Kértek az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hivatalos hirdetések:
A. Torontál-ba iktatandó hivatalos hirdetések díjai előlegesen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábelég is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmonsorsós hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hó az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Szabályrendelet

az „Überland-földek“ eladásáról szóló 1882. évi XXVIII. t. cz. végrehajtása céljából tendő intézkedésekről.

1. A nagy-bikindai volt kerülethez tartozott községek mindenekelőtt arra kötelezettek, hogy addig is mig az Überland-vételt képező bankköleszők és járulékaik valamint a felmerült költségek az egyesekre rendszeresen a törvénynek és az Überland-eladására vonatkozó községi határozatoknak megfelelőleg kivetethetők és illetőleg kivétel nélkül az überlandi hetes bizottságtól nyerendő utmutatás szerint a jelzálog és hitelbanknak járandó annuitási részleteket az Überland-földek tényleges bírlalóira — a végleszámlás fentartásával ideiglenesen azon elvek szerint kivessék, a mint azokra eddig is a paualis bírósszögek kivételével, ennél fogva a hetes bizottság minden annuitási részletet megelőzőleg idejekorán megküldi a kormánybiztosnak a községi folyó és hátralékos tartozás feletti kimutatást, ki annak kivételése és beszedésére nézve a szolgálbrát, illetve községeket idejekorán kötelezi; ezen annuitási részletek a törvény értelmében a közadók módjára lesznek behajlandók és a magyar jelzálog és hitelbanknak kielégítésére fordítandók.

2. Az ideiglenes egyénekenkénti kivétel, behajtás és nyilvántartás, valamint annak ellenőrzésére, hogy a beszedett és behajtott pénzek más célra ne fordítassanak, valamint annak idején a végleges kivétel után a községek és az egyes Überland-birtokosok közötti leszámolás megjejtése céljából mindenik községben egy — öt rendes és két pótagtagból álló ellenőrző bizottság választatik a járásbeli szolgálbró elnökleite alatt tartandó közgyűlésen, melyre mindenik Überland-birtokos a községben szokásos módon eszközzendő meghirdetés útján meghivattik és melyen a választás kijelölés nélkül, de a községi előjárók választásánál szokásos alakszerűségek mellett megtartatik.

3. Az Überland-vételár, ennek járuléka és a költségek fedezésére történendő kivételek beszedése a községi pénztárnok, azoknak végrehajtás utáni behajtása a községi bíró és esküdtek, az egyéni kivétel és nyilvántartás a községi jegyző által eszközöltetik; a befolyt összegek az állami, községi és egyéb pénzekről elkülönítve kezelendők és elkönyvelendők.

4. A mennyiben a községi előjárók az 1882. 28. t. cz. és ezen szabályrendelet szerinti teendőket munkávali tulhalmozottságuk miatt nem gyöznék, ezek létszáma szaporítandó, nevezetesen ideiglenes segédjegyzői és pénztárnoki állomások rendszeresítendők a községi képviselőtestület által a szükséghez képest; az ezen állomásokkal egybekötött fizetések az Überland-birtokosokat terhelendik; ezen állomások alkalmas és az 1871. 18. t. cz. értelmében kellő minősítvényvel bíró egyének által töltendők be a szolgálbró elnökleite alatti képviselői ülésen, a kormánybiztos jóváhagyásának fenntartásával.

Ha a képviselő a szükségesnek mutatókozó állomásokat rendszeresíteni vonakodnék, azok a kormánybiztos által rendszeresítendők és kinevezés útján betöltendők.

5. A törvényhatósági közgyűlésnek a községi vagyon feletti törvényszerű felügyeleti jogának érintetlen hagyásával az 1882. 28. t. cz. végrehajtása és ebből kifolyólag a községek által elvállalt kötelezettségek teljesítése feletti közvetlen felügyeletet a kormánybiztos gyakorolja, ki e célból minden irányban rendeleti uton vagy pedig személyesen intézkedik és az illető szolgálbrák valamint községi előjárók és egyéb alkalmazottakkal közvetlenül rendelkezik.

6. Az 1882. 28. t. cz. 2. §-a értelmében a községek a megvett birtokrészleteket

a tényleges birtokosoknak a megfelelő vételárban tulajdonul átengedni kötelesek lévén, a községek valamint az egyes birtokosok érdeke megköveteli, hogy ezen mivelet mielőbb keresztülvitessék, hogy ily módon a községek a reájok nehezedő felelőség és szavatosságtól mielőbb meneküljenek, a birtokosok pedig mielőbb oly helyzetbe jöjjenek, hogy vagyonnuk felett szabadon rendelkezzenek és ezen birtokok szabad forgalom tárgyává váljanak, e célból a községek a következő pontokban foglalt módokat szerint fognak eljárni.

7. Az Überland-birtokokat terhelendő vételárnak pontos kiszámításához a birtok állagának tüzetes megállapítása szükséges lévén, az illető községek, ha még nem volnának birtokában az 1875. évben készült kataszteri térképeknek, azokat lemásoltatják és minthogy ezekben minden egyes Überland-birtokos birtokrészlete fel van ugyan véve, de a felvétel óta változások állhattak és állottak föl, ezen térképeket, valamint a kataszteri földkönyvekből az Überlandbirtokokra vonatkozólag készített kivonatokat a tényleges állapotnak megfelelőleg, műszaki szakértők által a helyszínen és felmérés útján kiigazítatják és a munkálatot hatóságilag hitelesítetik.

8. A kataszteri térkép másolatok kiigazítása és a tényleges birtokok állagának tüzetes megállapítása után a község a hetes bizottságtól nyerendő utmutatás szerint és annak felügyelete alatt vagy saját közegei, vagy pedig ha azok nem munkára alkalmasak vagy elégségesek nem volnának, a kormánybiztos jóváhagyásával alkalmazandó szakértő egyének által kiszámítatják, hogy minden egyes überlandi részirtokra, illetve minden egyes bírlalóra nézve a vételár és járulékaiból mennyi osik és e szerint mennyi volna az illetőre az überlandi birtokokkal együtt telekkönyvileg lejegyzendő.

Ezen számítás alapját a kincstár és az illető község között kötött adásvevési szerződésben a vételár alapjául szolgáló kataszteri osztályozás képezi.

Ezután a község az A) minta szerinti kimutatást, melyben minden egyes überland-bírlalónak neve, birtokának térmértéke, osztályzata, helyrajzi számai, kataszteri tisztajövedelme, egyenes földadója és a terhére lejegyzendő összeg kitüntetve leend, elkészíteli, és pedig két ily kimutatás készítenőd.

Az egyik kimutatásba felveendők azon 10 holdon felüli birtokok, melyeknek kataszteri tisztajövedelme és egyenes földadója szerint a bank javára lejegyzendő tőkeösszegre nézve a kettős biztosíték megvan. A másik kimutatásba pedig a 10 holdas és 10 holdon alóli valamint azon 10 holdon felüli Überland-birtokok melyeknél a kétszeres biztosíték ki nem kerül, melyekre nézve tehát a község a bank javára az egyes bírlalók által kiállítandó kötelezvényeket mint kész fizető kezess aláírni fogná, felveendők lesznek.

9. Ezen kimutatások elkészítetvén, az illető birtokos és a községi előjárók által aláíratván a szolgálbró, működő mérnök és az illető kir. adóhivatal által, ez utóbbi által az egyenes földadó helyes kimutatása tekintetében hitelesítetvén, kormánybiztoshoz be-terjesztetnek és általa a banknak bemutattnak. A magyar jelzálog és hitelbank ezen kimutatások alapján a vételár, illetve kölcsönösszeg megosztására szükséges engedélyt megadván és a kötelezvényt mindenik Überland-bírlalóra nézve elkészítetvén, a község minden egyes Überland-bírlalót megidézletli a községhezához és általa a telekkönyvi lejegyzés alapjául szolgáló átengedési szerződést és a bank kötelezvényt aláírta. Ily szerződés szinte csak kettő készítettik és pedig egyik a 10 holdon felüli, másik a 10 holdon alóli Überland-bírlalókra nézve a fent-érintett kimutatások alapján, melyek a szerződésnek kiegészítő részét képezik.

Ezután a község a szerződés, kimutatás és térkép-vázlat melléklésével egy kérvényben folyamodik az átengedett birtokrészleteknek telekkönyvi lejegyzéséért, azok tulajdonjogának az illető bírlalók nevére a terhekkel együttes bekelezéséért az illetékes telekkönyvi hatóságnál.

Az ekkép lejegyzendő birtokrészletek mint önálló telekkönyvi testek telekkönyvezendők és e szerint azoknak a bírlalók jelenlegi telekkönyvi testéhez való hozzá jegyzése mellőzendő, minthogy az Überland-földeknek más természetű földekkel való egyesítése folytán az Überland-földeket terhelő összegekre nézve nehézségek támadhatnának.

A telekkönyvi lejegyzés eszközlése és annak jogerőre emelkedése után az összes kötelezvények és kimutatások a magyar jelzálog- és hitelbankhoz felküldendik, hogy az a 10 holdon felüli és a kölcsönszerződés XV-ik pontja értelmében kétszeres biztosítékot nyújtó egyes Überland-birtokosokra lejegyzett kölcsönösszegeknek a község mint erkölcsi tesület tulajdonán bekelezett összes kölcsönösszegekből törlesztésre megkivántató engedélyt megadhasa.

10. Tekintettel azon körülményre, hogy több mint 9000 Überland-bírlaló lévén, igen valószínű, hogy ezek között számosan lesznek távollevők és kiskorúak, az illetékes gyámhatóság a község kérelmére azon hagyatékok és illetve kiskorú örökösök, ugy a távollevők részére, melyekre nézve még gondnokok, illetve gyámok kinevezve nincsenek, ilyeneket az 1877. évi XX. t. cz. rendelkezésének személt tartásával kinevezni fog, kik azután az ezen jogügyletre vonatkozó okmányokat a gyámhatóság jóváhagyásának fentartásával teljes joghatályllyal aláírni jogosítvák.

11. Ha egyik vagy másik Überland-bírlaló az általa bírlalt és a község által neki átengedendő földek osztályozását kifogásolja és e szerint a reá kiszabott vételár által magát túlterhelhetve véli, köteles ezt, midőn a fentjelzett kimutatás és szerződés aláírására felhivatik, a községi előjáróságot előtt kinyilvánítani, egyuttal pedig az általa az 1882. évi XXVIII. t. cz. 3. §-a alapján választandó megbízott nevet jegyzőkönyvbe vétetni, mire a község is megnevezi saját választottját, kik az elnök választása és az ügy elődöntése céljából 8 nap alatt összeülni kötelesek, ha az elnök választása tekintetében egyetértésre nem jönnének, elnököt a kormánybiztos nevez, ha a község 8 nap alatt nem nevezi ki megbízottját, ez helyette a kormánybiztos által teljesítetik, ha pedig az illető Überland-bírlaló a hatóságtól nyerendő felszólítás után 8 nap alatt megnevezni elmulasztán megbízottját, olybá vétetik, mintha a község által eszközölt osztályozásba belenyugodott volna. Ha pedig valamelyik Überland-bírlaló a lejegyzéshez hozzájárulni és a lejegyzési okmányt valamint a bank részére kiállítandó kötelezvényt aláírni vonakodnék, a közigazgató erről a községnek bizonyítványt állit ki; az ily Überland-bírlalónak birtoka a község nevére marad telekkönyvezve és a község jogosítva leend a bankot illető és a vételári képviselő törlesztési részleteket, valamint a költségeket rajta közigazgatási végrehajtás útján, esetleg a birtoknak bírói utoni elárvereztetése mellett is behajtani.

12. Az ezen miveletekkel egybekötött kiadásokat az Überland-bírlalók viselik s azok közül közigazgatási végrehajtás útján lesznek a községek által behajlandók, ezen kiadások közé sorolandók a pályázat útján alkalmazandó műszaki szakértők díjai, a minden egyes községben külön a hetesbizottság utmutatása szerint és felügyelete alatt készített osztályozási vételár és illetve alapkölcsönösszeg kiszámítása és a telekkönyvi lejegyzés fogantatásához szükséges egyéb műveletek keresztülvitele alkalmával felmerülő költségek, tisztelet és napidíjak, utazási költségek, melyek

a hetesbizottság és az illető község képvisellete által egyetértőleg lesznek megállapítandók, a törvényhatósági közgyűlés jóváhagyásának fentartásával.

Jelen szabályrendelet a nagyméltóságú belügyministerium által a nagyméltóságú pénzügy és igazságügyi ministeriumokkal egyetértőleg folyó 1883. évi október hó 12-én 58922. szám alatt kelt magas rendelettel jóváhagyatott és az illető szolgálbráknak valamint az érdekelt községeknek ugy az Überlandi hetes bizottság elnököknek tudomás és ahhoz való szigorú alkalmazkodás végett kiadatik. Kelt Nagy-Beeskereken, 1883. évi október hó 27-én.

Hertelendy József.
főispán, kormánybiztos.

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának

1883. évi szeptember 24. s folytatva több napon át Nagy-Beeskereken tartott őszi rendes közgyűléséből.
(Folytatás.)

A nm. m. kir. belügyminiszteriumnak 1883. évi július 27-én 44,901. sz. a. kelt rendelete a megyei költségvetések összeállítására tárgyában, nemkülömben a megyei számvetőség által szerkesztett az állandó választmány véleményével együtt 15 napon át közszemlére tett és minden bizottsági tagnak annak idején kézbesített 1884. évi költség előirányzat.

Egész terjedelmében elfogadtatik.

A megye új beosztása, közigazgatási személyzetének létszáma és illetményei tárgyában kelt 422—kgy. ex 1883. számú határozatra, belügyminiszter úr ő méltóságá 1883. évi július 10-én, 39,508. sz. a. a megye közönségét saját megállapodásáról értesíti.

Czrepaj község az antalfalvi, Perlasz és Rudolfsnad községek a központi, és Torda község a török-becei szolgálbrói járásba osztatnak be.

Belügyminiszter úr ő méltóságának 1883. évi július 25-ről 44330. sz. a. kelt leirata, melyben tudatja, hogy a megyei székház kibővítésére vonatkozó tervek a közmunka és közlekedésügyi ministerium műszaki tanácsához áttétettek, és a megyei levéltárnok jelentése, hogy helyszüke miatt a f. évben átveendő ügyiratokat elhelyezni nem képes.

Közmunka és közlekedésügyi minister úr ő nagyméltósága feliratilag fölkérletni határozatlik, hogy tekintettel az égető szükségre, megyei székházunk kibővítésére vonatkozó tervekét a műszaki tanács által haladéktalanul letárgyaltatni kegyeskedjék.

A levéltárnoki jelentés ellenben a megye alispánjának oly utasítással adatik ki, hogy a megyeház kibővítési költségek terhére, szükség esetén alkalmas helyiséget bérelni és a megyei levéltárt ekként biztosan elhelyezni igyekezzenek.

(A kibővítésre vonatkozó tervek időközben leérkezvén a felirat kiadásának szüksége elenyészelt.)

A nm. m. kir. közmunka és közlekedésügyi ministeriumnak 1883. évi június 17-én 19,802. sz. a. kelt rendelete, melyben a megye közönségének a Csanád melletti marosi ártéren keresztülvonuló töltés eltávolítása és ártéri hiddal leendő ellátása tárgyában hozott határozatát feloldja és eme munkálatok teljesítésének kötelezettségére nézve a csoportosítási eljárást megindítani rendeli.

Tekintettel arra, hogy a 446—kgy. ex 1882. sz. határozatban érintett csoportosítás a csanádi Maros ártérben lévő töltés és illetve az azon át építendő hid tekintetében mindaddig nem eszközöltetett, az összes ügyiratok a megyei közigazgatási bizottsághoz az érintett csoportosítási eljárás megindítása és foganatosítása céljából áttétetnek, és az eredménynek közlése annak idején elváratik.

A nm. m. kir. belügyminiszteriumnak 1883. évi június 28-án 37,811. sz. a. kelt rendelete, melyben tudatja, hogy a megye székház kibővítési költségeinek fedezetése céljából utólagosan kivetni rendelt 1% törvényhatósági pótdadó kormány jóváhagyásban részesült, és melyben tudatja, hogy Nagy-Kikinda község kérelme fölött határozni első sorban a megye közönsége van hivatva.

A törvényhatósági pótdadó kivetésének jóváhagyása tudomásul vétetik és a további

intézkedésekkel a megye alispánja bizatik meg.

Nagy-Becskek város képviselő testületének f. é. július hó 23-án és folytatva tartott közgyűlésében 155. sz. a. hozott határozata, melyben a kir. kincstartól bérbe vett színház épület átalakítására felvett kölcsönnek miként leendő felvételét és törlesztési módzatait állapítja meg.

Jóváhagyatik.

Borcsa község képviselő testületének 1881. évi június hó 26-án hozott határozata: és az annak alapján Fest Rozáliával kötött szerződés, melyek szerint Fest Rozalia tulajdonát képező 1 számú emeletes házat községi czélokra használandó oszt. ért. 2000 frtért örökáron megvette, s a vételért a községi pénztárban elfekvő megtakarított községi pénzekből fedezi.

Jóváhagyatik.

Franzfeld község képviselő testületének f. é. július hó 1-én 51. sz. a. hozott határozata, melyben a község kötelekeiben felvételket díjtételéhez köti s ezen díjakat három osztályba következőképp sorolja:

I. osztály: napszámok . . . . . 30 frt

II. „ földművesek és iparosok 70 „

III. „ kereskedők . . . . . 120 „

Feloldatik.

Dolova község képviselő testületének 1881. évi július hó 4-én 13. sz. a. hozott határozata, melyet Szimán Dámján ottani lakosnak házközösségi vagyon osztály folytan szükségessé vált 400 □-nyi házhely térséget engedett át.

Jóváhagyatik.

Szamos község képviselő testületének f. é. augusztus hó 14-én 18. sz. a. hozott határozata, mely szerint a községi irnoknak eddig rendszeresítve volt 200 frtnyi évi fizetését 360 frtban állapította meg.

Jóváhagyatik.

Ó-Bessenyő községének folyamódványa melyben közmunka tartozásuk leszolgálása fejében reájuk kirovott kavics szállítási köteleességükből, a nákofalvi rakhelyre még elszállítatlan maradt 250 köbméter kavics szállításától magukat felmenteni s e helyett megengedtetni kérik, hogy az általuk még szállítandó 250 köbméter kavicsot, a szintén, a megyei utahálózatba tartozó ó-bessenyő-n.-sz.-m. községi utra szállíthassák.

Ó-Bessenyő község kérelmének annyiban adatik hely, a mennyiben megengedtetik, hogy idei összes közmunka tartozásának felét az ó-bessenyő-n.-sz.-m. községi utvonatra fordíthassa.

Tárgyaltatott a n.-kikindai színházársulat kérvénye alapítójának kiegészítése iránt. A segélyezés már most elvileg kimondatik, de a telleges segély az ezen czéla egyedül igénybe vehető kikindai kerületi pénztár alap állásának felderítéseig elhalasztatik.

A megyei számvétség bemutatja Bakalovich József n.-kikindai helyettes szbiró kérvényét, melyben mult évi december hó 16-ától f. évi június hó 1-éig élvezett s. szolgabírói fizetésének rendszeres szolgabírói fizetésre való kiegészítését, illetve 125 frtnyi különbözetnek megadását folyamodik.

Elfogadatik e részben a számvétség és állandó választmány elutasító véleménye.

A tisztii főügyész jelenti, hogy Popovics Szofron n.-kikindai lakos ellen 300 frtnyi tőketartozás és járulékaik fejében a n.-kikindai kórház alap javára vezetett végrehajtás alkalmazásával 267 frt 39 kr. folyt be, a még fennmaradt 308 frt 61 kr. kora menő követelést pedig a betérjesszett szegénységi bizonyítvány alapján leirandónak javasolja.

Leiratni rendeltetik.

Tárgyaltatott a megyei számvétség 2257. sz. ex. 1883. jelentése, melylyel a megye területén divó két és egyfogatu igáskocsi, valamint kézi napszám arainak kimutatás t az 1884. évi közmunkaváltás díjaknak közgyűlésileg leendő megállapítása végett betérjesszti.

Egy két fogatu igás napszám után két frt, egy-egy fogatu igás napszám után egy forint és egy kézi napszám után 50 kr.

A n.-sz.-m. községi szolgabíró betérjesszti Marienfeld községnek egy második községi szülésznő állomás tárgyában kiegészített határozatát.

Az állandó választmány ez iránti véleménye elfogadatik, a községi képviselő-testület határozatának azon része, mely egy új községi szülésznő állomás rendszeresítését 90 frt évi fizetéssel mondja ki, jóváhagyatik; de feloldatik a határozatnak azon része, mely szerint ezen állomásra Burger, szül. Dörner Zsuzsanna f. évi március hó 1-étől alkalmaztatott.

Tárgyaltatott Szabó József n.-becskereki lakos kérvénye, melyben a megyei árvászek-nél töltött fél évi munkálkodásáért 100 frtnyi jutalomdíjért eszedzik.

Elfogadatik az állandó választmány elutasító véleménye oly hazzadással, hogy a kérvény az alispánhoz teendő át, hogy az év végén indítványozandó jutalmazásoknál figyelembe vettessék.

Főispán úr ő méltósága közli a megyei közigazgatási bizottság f. évi aug. hó 6-án 728. sz. a. hozott határozatát, illetve nézetét, mely szerint méltányosnak tartaná a megyei betegápolási alapról szóló megyei betegápolási irányban való módosítását, hogy a n.-becskereki, esetleg a megye területén létező egyéb magán kórházakban ápoló oly megyei szegény betegek után felmerült gyógyköltségek, melyek az 1875. évi III. törvény-cikk értelmében a törvényhatóság által térítendő meg, a kórházakban ápolókat, jövőre szintén a megyei betegápolási alapról térítessenek meg.

Az állandó választmány e tárgyban adott véleményének elfogadásával a megyei betegápolási alapról szóló szabályrendelet nem módosítottatik ez irányban azért, mert azon illetmény, melylyel a községek a megyei betegápolási alaphoz járulni tartoznak, jelenlegi arányában azon körülményre való tekintettel állapított meg, hogy az 1875. III. t. cz. értelmében ezen alap csak a nyilvánossági jelleggel felruházott kórházakban megyei szegény betegek után felmerült gyógyköltségeket tartozik megtéríteni.

A megyei számvétség bemutatja Balogh Károly nagy-szentmihályi közigazgatási gyakornok uti számláját a nevezettnek Nagy-Kikindáról—Nagy-Szent-Mihályra történt átléte visszahelyezése alkalmából felmerült költségei tekintetében.

A felszámított 10 frt 24 kr. a megyei házi pénztár napidíjrovatából megszávatatik.

A megye alispánjának f. évi június hó 13-án 12942. sz. a. kelt jelentése, mely szerint a nagy-kikindai volt kerületi alpnak Gyomparics Alexa nagy-kikindai lakos ellen fenállott 200 frt tőkekövetelése után járó kamatok a nagy-kikindai törvényszék által csak az árverés napjáig, v. i. é. június hó 8-áig illetéven meg, miután azok eredetileg július hó 1-éig számitattak fel, 9 frt 90 krnyi különbözet támadt, mely kielégítést nem nyert és behajthatatlanná vált.

Leiratni rendeltetik.

A megyei számvétségnek f. évi június hó 15-én 1744. sz. a. kelt jelentése az Ó-Telek községében még 1869. évből fennmaradt 122 frt 87 kr. közmunka váltásdíjak hátraléka tárgyában, azon javaslattal, hogy a behajthatatlanná vált 81 frt 86 kr. a mulasztó községi előjáráságtól szedessék be.

Leiratni rendeltetik.

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

Feloldatik. (Folyt. köv.)

Dr. Barts József ó-bébai körorvos fel-folyamódványa Ó-Béba község képviselő-testületének f. évi április hó 12-én 9. sz. a. hozott azon határozata ellen, melyben neki 6 heti szabadságot csak azon feltétel alatt engedett, hogy távolléte alatt az őt helyettesítő orvosnak fuvardíját és a betegek által fizetendő rendszeres díjazáson kívül még annak esetleges követeléseit is köteles leendő fizetni.

adófelügyelő urhoz. Nézetem szerint az előjárásnak nem csak joga, de kötelessége a végrehajtónak melléje állni, őt ellenőrizni, és azon lenni, hogy a tartozásokat behajtsa, — hisz ismét csak az előjárás baha ha hátralék van.

Biz az ugy van, adós fizess. Tanulhatunk már.

Lám mennyi költséggel is jár a végrehajtó kint léte, mely összeg mint bírság rovatik az előjárásra — az esetben engedtetik el, ha az egyes hátralékosoktól beszedett és a kir. adóhivatalhoz beszállított összeg fedezi azt. — Még azt nem tudom, hogy ily formán történt-e költség leiratása, de tudom, hogy vidékünkön az előjárásokat ugyan hogy szorítják — exequálják a költségért illetve végrehajtási térítmenyért. Mert végre is az adóhátralék fent van, illetve kint van az illető hátralékosoknál a behajtási illeték is, így nem tudják fedezni.

A kir. adófelügyelő urak becses figyelmét pedig arra bátorokdánk felhívni, hogy végrehajtóknak olyan engedelmeket méltóztatassanak kiküldeni, kiknek a nép előtt tekintélyük legyen, erélyes szorgalmas munkás és józan emberek.

Hadd tisztuljunk valahára egészen a hátraléktól!

Hisz ha ez minden télen így menne, utoljára nyakig lesz az előjárás a végrehajtási térítmenyül, nem tud belőle szabadulni, de hát meg aztán a „S“ utolsó kikezdése! . . . .

Pedig ha egyszer hátralék nem lesz, az évi adót a netán némi hátralékkal is együtt behajthatjuk — és így minden évben nem küldenek az előjárásnak nyakára állami végrehajtót.

Nem akarom ez alatt azt érteni, hogy az összes adó befolyik, mert ez teljesen lehetetlen is, hanem ha marad — legyünk rajta, hogy sok ne maradjon, tűrhető legyen az a közigazgatási bizottság előtt.

Papp Lajos, okl. s. jegyző.

Egy új mezőgazdasági iparág.

Dr. Wagner László, a mezőgazdaságtan nyilvános rendes tanára a kir. Józsefműegyetemen, fölöttebb fontos és különösen hazai viszonyainkra való tekintettel vitális érdekű új iparágat: a kukoricából való keményítőgyártást fejtegető szakközleményét közöl a „Földmívelési Érdekek“ legutóbbi számában. Aból indulva ki, hogy bizonyos iparágak a mezőgazdasággal való szoros kapcsolatuk folytán az utóbbinak úgyszólván létfontosságú képezik, a mennyiben a rosz talaj és hiányos trágyaerő által előidézett pangás csakis a mezőgazdasági iparok — melyek közvetlenül takarmányt és közvetve trágyát szolgáltatnak — képesek az egyensúly helyreállításra utján eloszlatni; érdekesen fejti ki, hogy mi lehet igazi mérvé annak, hogy valamely ipar tökéletesen felel meg a mezőgazdaság igényeinek. Jelest kimutatván azt, hogy a mezőgazdaságban az állatok sikeres táplálására és a jó trágyának elég nagy mennyiségben való előállítására első sorban és kétségtelenül a fehérnyé-anyagok szolgálnak, ez alapon a kukoricából való keményítőgyártást állítja par excellence mezőgazdasági iparnak, miután ez szolgáltatja a létező iparok között a legtöbb fehérnyé-anyagot mint mellékterményt illetőleg hulladékot. Ezen a legújabb időben teremtett ipar lényege az, hogy a tengeri keményítővé dolgoztatván fel, a kukoricában tartalmazott 8—15% fehérnye változatlanul marad a mezőgazdaság céljaira és pedig nem hig moslé alakjában, hanem mint összeálló, könnyen eltartható sűrű tömeg, mely helyes arányokban keverve szalmacsécskával, felapított tengeri csutkával stb. kitűnő takarmányt szolgáltat sertések, hizóokrok, igás- és tejelő marha, lovak és juhok, tehát az összes mezőgazdaság: haszon és igásjószág számára. Wagner tanár úr érdekesen fejti ki, hogy ésszerű alapon induló mezőgazdának mai nap elsősorú feladata a takarmány- és trágyatermelés, mivel a mezőgazdaság legjövődelműbb ága ma a hústermelés és mert az intenzív hízalással foglalkozó gazda földbirtokának jövődelműségét ez alapon az elérhető netovábbjág emelheti, amennyiben ez uton a piaci termények — búza stb. — termelése, amint azt Anglia példája is mutatja, rendkívül fokozható lesz, a kiterjedt állattenyésztés és hústermelés terén lehetővé azt, hogy a trágyaerő és ezzel együtt a talaj termőképessége az elérhető tetőpontjág emelhetőssék. A tudós tanár úr ezen alapon pontos és érdekes számvetéssel bizonyítja be a hústermelésnek a kukoricából való keményítőgyártással kapcsolatban való nagy fontosságát és főként jövődelműségét, példában mutatva be egy kisebb (20 mmázas feldolgozó) kukoricakeményítő gyár mellett létesíthető hízó jövődelmű, mely szerint a beállítható 370 db. ökr hústermelésének értéke, azaz a hízalási üzletág jövődelme egy évben (300 napi üzem alatt) a 23000 ftot meghaladja, míg a hízó állatok trágyája 120 cat. holdnak erőteljes trágyázására elégséges.

De még érdekesebb az az összehasonlítás, melyet Wagner tanár a nálunk is elterjedt búza és burgonyakeményítőgyártás valamint a tengeri-keményítőgyárak között tesz. Már az egymagában, hogy a kukorica — a czikk tudományos értékű s kétségbevonhatlan adatai szerint — háromszorta több fehérnyét tartalmaz mint a burgonya, és előbbi mezőgazdasági kihasználásra sokkal alkalmasabbá teszi, mihez még hozzájárul, hogy a kukoricakeményítőgyártás hulladékai (mint említve volt; a legkitűnőbb takarmány) nagy távolságokra is szállíthatók, miután táp- és tehát pénzértékűk, arányosítva súlyuk és térfogatukhoz, telesen nagy. A burgonya- és kukorica

keményítőgyártás közt való összehasonlítást Wagner tanár úr még azzal bővíti ki, hogy úgy a keményítő nyeresége, valamint a talajnak a termelés következtében való kimerülése közt is párhuzamot von, a melyből az derül ki, hogy egyrészt a kukoricával bevett föld hektáronként kétszer annyi fehérnyét szolgáltat mint a burgonyatermelés, maga a keményítőnyeresége pedig — főként az által, hogy a burgonyakeményítő minősége tehát értéke is csekélyebb mint a kukoricakeményítő — szintén ez utóbbinak előnyére szól, úgy hogy bizvást állítható, miszerint a talajnak csaknem egyenlő kimerülése mellett a kukoricamivelés 25%-ig terjedő nagyobb jövődelmű szolgáltat mint a burgonyamivelés.

Frappans adatok azok, melyekkel Wagner tanár a kukoricakeményítőgyártás mellékterményeinek és hulladékaiknak (takarmány) értékét igazolja, a melyek arról győzik meg a figyelmes olvasót, hogy ezek a hulladékok még a kicsinyben való gyártás méretei mellett is (pl. 25 mm. naponkinti feldolgozás) a gyártás üzleti költségeit tökéletesen fedezik, míg a nyert illetőleg előállított keményítő értékesítése egészen tisztá haszon, azaz a czikk számvetése szerint egy 15000 frtal berendezhető gyár bőven szolgáltat 20-40 százaléktól még ennél nagyobb tiszta jövődelműt is, szóval úgy áll a dolog, hogy a kukoricakeményítő gyártás — a takarmánnyal használható hulladék, a trágyatermelés, a husztermelés és a termelési czikk értékeit mind egybevetve — oly rendkívül kedvező üzleti mérleget nyújt, minőt eddig egyetlen mezőgazdasági ipar sem szolgáltatott.

Mindezeket kívül érdekes még tudni, hogy a kukoricából való keményítőgyártást még oly gazdaságokban is sikeresen üzhetni, hol a kukorica maga nem termelődik, sőt Wagner tanár említi egy németországi gyárat, mely amerikai löfögu tengerit dolgoz fel, és mely a drágább nyers anyag mellett is prosperál. Ezen új iparnak a jövőre való kilátásait illetőleg megjegyezhetők, hogy abban túltermelés tehát jövődelműtlenség nem is képzelhető, mivel eddig túlnyomólag búzából gyártatván keményítő, ezen nagy piaci ára folytán értékesebb terményünk van hivatala helyettesíteni a kukorica tehát a termelést egyszerűen a nyers anyag változtatása fogja átalakítani.

Gazdáink, kik földbirtokuk jövődelműségét emelni kívánják, az im röviden jelzett új mezőgazdasági iparágban oly tényezőre tehetnek szert, melylyel marhatartásuk jövődelműt — olcsó és kitűnő takarmány által, továbbá a földük termőerejének fentartására és helyreállítására szükséges gazdag trágyázást és végül a piaci termények (búza stb.) termelésének fokozását bizton elérhetik. Wagner tanár úr ez érdemben a hozzá (Budapestre, Erzsébet tér 19) intézendő tudakozódásokra bárkinek készséggel szolgál bővebb felvilágosítással.

Névjegyzéke

az eddig megválasztott megye bizottsági tagoknak:

Nagy-Becskek I. választó kerület: Perger Ferencz, Anna Adám és Gerner Ferencz.

Nagy-Becskek város II. választó kerület: Kulifay Lajos és Franz J. L.

Nagy-kikindai I. vál. ker. I. és IV. negyed: Udiczky Ádám, Miskovits Koszta, Vinczevidi Isidor.

Nagy-kikindai II. vál. ker. II. és III. negyed: Fany Miklós, Bakalovich József.

Melencze: Nikolis György, Hadfy Döme, Bibits Jova.

Franyova: Steingaszner Ákos franyovai lakos.

Bánat-Komlós: Küffer Gyula, n.-kikindai lakos, Suci János b.-komlói lakos.

Ó-Bessenyő: Telbisz Rafael.

Franzfeld: Reisz Mihály franzfeldi lakos.

Perjámos: Friedrich Jakab, ifj. Neumann János.

Nagy-Jécsa: Gábor Ferencz.

Bán-Ujfalu: Hadfy Döme, Ontopau Matea, Bolvozsán Miklós.

Czrepaja: Andrásy Mihály n.-becskereki lakos, Milosev Zsiván czrepajai lakos.

Mokrin: Heim Kristóf, Domba László.

Török-Becse: István István, Bunyevác Károly.

Szabó-Szent-Miklós: Buocz János, Dr. Kuhn Lajos.

Magyar-Ittebe: Hertelendy Imre.

Csátád: Polen Péter csatádi lakos.

Gyála: Dr. Weisz Bernáth tör.-kanizsai lakos.

Tisza-Szent-Miklós: Muzslai Lipót.

Bogáros: Duncsits Lajos, Sarkady Károly.

Szent-Hubert: Schäfer Miklós masztorti lakos, Stich Péter charlevillei lakos, Mayer Kristóf heuföldi lakos.

Horv.-Csenej: Chemer János, Miskofszky Péter.

Zichyfalva: Milutinovits Sándor, Mestero-vits János.

Német-Nagy-Szent-Miklós: Gyertyánfy Diones, Szeler László.

Kis-Zombor: Kádár Árpád kis-zombori lakos.

Marienfeld: Kalesz János marienfeldi lakos, Fuchs Sebestyén nagy-becskereki lakos.

Alibunár: Kamenszky György, Hertelendy Imre, Dadics Alajos.

Dobricza: Kamenszky László szécsányi lakos, Popovics György alibunári lakos.

Grabsztek: Neurohr Péter grabaczi lakos.

Csösztelek: Vild Sándor.

Billett: Demeter Szilárd.

lakos
lakos
kécsa
Józse
Kik
dara
gukr
törté
De v
réteg
lom
szer
esku
szott
vado
részt
szolg
a fiat
tüel.
meg
tárán
illeti.
a ni
mely
hivat
közig
vatal
kordá
örök
esku
egye
nem
born
embe
menh
az e
bele
mük
részt
sada
dalm
prom
zöm
társ
A fia
ked
itélet
czél
vezé
előtt
a pa
része
véde
karja
de mi
nak t
dalm
A pa
társ
hivat
nagy
tanul
elvé
a ha
hadj
eszm
hozm
és k
érdek
A
nél s
han
embe
letés
szám
dalm
pezté
ellen
hadse
kara
anna
képe
tart
kator
főoka
akarj
kaniz
11-én

Beodra: Dr. Bogdan Zsivkó n.-kikindai lakos, gróf Karácsonyi Aladár beodrai lakos. Trübswetter: Roth Domonkos trübswetteri lakos. Bánlak: Vadász Kálmán, Vadász Lajos. Horv.-Klári: Urbanich Gáspár horváth-kécsai lakos. Német-Czernya: Hettyey Kálmán, Baar József, Krepsz József. Zombolya: Babics József, Belicska Béni. Kubekháza: Pókay Gábor. Staján: Reviczky Tamás, Kristóffy János. Török-Kanizsa: Tóth Antal.

Kikből állanak a nihilisták?

A nihilisták, ha el is csöndesülnek darab időre, de újra életjelt adnak magukról. Most épen az orosz hadseregben történt számos elfogatás, mert kiderült, hogy a nihilistáknak sok hive van itt is. De van hive az orosz társadalom minden rétegében, mert általános a titkos vonzalom minden iránt, mely a fennálló rendszer ellen irányul.

Eddig a katonaság a nihilista összeküvésekben igen csekély szerepet játszott. Eddig csak 5 katonatiszt volt azzal való, hogy a forradalmi mozgalomban részt vett, ezek sem állottak tényleges szolgálatban. Tagadhatatlan azonban, hogy a fiatal tisztok eléggé forradalmi érzületűek. A katonai élet, a szoros ellenőrzés meg nem engedi, hogy az elméletek határán túlhágnak. A mi a legénységet illeti, ez sokkal butább, semhogy értse a nihilizmus elveit.

A forradalmi párt legnagyobb része, melynek központja Pétervárott van, a hivatalnok sereg. A központi és vidéki közigazgatás gépezete oly roppant, a hivatalnokok képzettek és szabad gondolkodásuk, hogy ott lehetetlen az ellenőrködés, így ezeknek különféle összeküvései helyiségeik vannak, a hivatalos egyenruha védi őket és ők védik a többi nem hivatalnok pártihelyeket. Fajdejev tábornok egyszer így szól róluk: „Minő emberek azok, kik az összeküvézőknek menhelyet adnak? A magas arisztokrácia, az előkelő polgárság, a kis hivatalnokok az egész birodalomban, a rendőrséget is beleértve. Ezek mind forradalmi érzelműek, noha ténylegesen nem vesznek részt a küzdelemben. Ellenben élnek társadalmi állásukkal, hogy fedjék a forradalmárokat, elrejtésük és az őket kompromitáló iratokát.“ A forradalmi párt zömét képezi a kismenesség, mely a társadalmi változások által koldussá lett. A fiatal nemzedék nem akar se kereskedő, se iparos lenni, a régi nemesi előítéletek tartják attól vissza. Ezek minden czél nélkül élnek s a nihilisztikus szervezés őket befogadja s kilátásokat nyit előttük. A zsidók is igen számosságban a pártban, a rossz bánásmód, a melyben részesülnek, a lanyhaság az őket nem védő hatóságoknál, üzi őket a nihilizmus karjai közé. Őket majdnem törvényen, de mindenesetre a társadalmon kívül állóknak tekintik, s így nem csoda, ha forradalmárok.

Majdnem ugyanoly számban vannak a papok fiait, kiket az előítélet számú a társaságból, ők kárhözátva vannak apáik hivatalát követni és a nép nem becsüli nagyra az egyház szolgáit. Ha egyetemi tanulmányait csekély ösztöndíjak mellett elvégezték, hallanak az ember jogairól, a haladásról, az igazságtalanság elleni hadjáratról beszélni, idealisták és az eszme lovagjaivá lesznek, helyre akarják hozni azt, a mit az igazságtalanság vétett és kiirtani az elősdi fajt a tudomány érdekében.

A tanulók még mind a nevezettek-nél számosabbak, ezek nem önzésből, hanem rajongásból forradalmárok és az emberi méltóság fenntartásáról, újja születéséről álmodoznak. A diákokhoz kell számítani a nótanulókat is. A nők a forradalmi kontingens egy negyedrészt képezik az utóbbi években a nihilisták elleni perekben. Ezekből áll a nihilizmus hadserege, vagyis inkább annak tábor-kara, mert valóságos nagy hadserege annak a nép és a katonaság közt tulajképen nincs. Mind a mellett a kormány tart attól, hogy a nihilisztikus izgatás a katonaság közt terjedni fog s ez talán főoka annak, hogy azt új háboru által akarja foglalkoztatni.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Szőregh, október 26-án.

A „Délmagyarországi tanító-egylet“ tör.-kanizsai fiok-egylete folyó évi október hó 11-én tartá Ó-Bessenyőn őszi gyűlését, melyen

Nagy József szaján—vilmatéri, és Kuppis József monostori veterán tanítóknak, egyetünk buzgó tagjainak 47. illetve 40. évi jubileumát ülte meg, melynek lefolytát a következőkben adom.

Az ünnepély az Ó-Bessenyői r. kath. egyházban tartott fényes istentisztelettel vette kezdetét, mely alkalommal az Ó-Bessenyői dalárda Beethoven „Isten dicsősége“ kardiát szabatossággal éneklé el.

Majd az istentisztelet végeztével az elemi iskola egyik tágas s izlésesen felszított termébe mentünk, mely az alkalommal teljesen megtelt szerény ünnepélyünkkel becses jelenlétükkel megtisztelő vendégekkel.

Pont 11 órakor Ökröss József egyleti elnök egy hatóságos beszéddel nyitotta meg a gyűlést, kiemelve benne a nap jelentőségét.

A megnyitó beszéd után Nagy János és Kövessy József tagtársak léptek az emelvényre, az ünnepelt férfiak életrajzát olvasván fel.

A 2 biographia hosszas volta nem engedi meg azoknak a helyen való közlését, de lehetetlen, lelkünk kedves érzelmait nem tolmácsolni, midőn az örömrézete tölti el keblünket, ha 2 majd 5 évtizedig működő néptanító ezüst hajszálai előtt rakhatjuk le tisztelet és elismerésünk adóját. Több mint 40 évig a nemzet napzamosa lenni, harcolni egy dicső eszme vezérfehérjével a jobb jövő fejében, egyedül az öntudat sovány kenyerén tengődni tisztelet parancsoló jelenség.

E tiszteletparancs szavára rendeztük mi is, szerény, szerető körben, a nagy világ zajától elvonult ünnepélyünket. Ünnepélyünket, melyen bemutattuk, a két szerény férfit, kik az elismerés sovány zálogán kívül csak fillérekért szolgálták hazájukat és az emberiségét...

Az életrajzok felolvasása után, melyekben a lefolyt évtizedek tanügyi állapota, úgy a hazai tanügy rohamos haladása vázlatot, Kövessy József ragadta meg a szót, ki lelkes beszédben az ünnepeltnek nélkülözések árán szerzett érdemeiket kiemelve, felhívja a tanítókat a jubilansok példája szerint a szellemi haladás, az erkölcs nemesedés, a faji egység megővésének szolgálatában élni, s Diesterweg óhajlására egyetünk fenntartása és felvirágoztatásában el nem csüggedni; majd a két ünnepeltnek ányujtja az Ó-Bessenyői bölgyek által felajánlott 2 korszort és monogrammal ellátott díszes tájpipt, mely utóbbiakat a török-kanizsai fiok tanító-egylet vette szerető és tisztelete jeléül.

Ezek után az elnök a gyűlés nevében köszönetet mondott az Ó-Bessenyői derék lelkes urnak, dalárok-, polgárok- és tanítóknak, kik a gyűlést fényessé és élvezetdüssá tevék. Az elnök zárbeszédével a gyűlés délután egy órakor véget ért.

Gyűlés után a társas ebédre mentünk, melyen a helyi és vidéki díszes közönséggel együtt mintegy 100-an vettünk részt.

Mondanunk sem kell, hogy az ebéd alatt a hangulat kitünő volt s hogy vége felé more patrio megeredt a toasztok árja.

Az első toasztolt Ökröss mondotta ő felségük Magyarországi legalkotmányosabb dicsően uralkodó királya és királynéjára, továbbá Velcsov földbirtokos ur a nemzet apostolaira, különösen a két ünnepelt egészségére, Kövessy Ó-Bessenyő vendégszerető közönségére emeltek poharat.

A banket kedélyes lefolyta után a fiatalok egy vendégszerető uri háznál tartandó tanzmulatságba mentek, mely családias jelleggel birva kitünően sikerült!

És most, midőn bucsut veszünk Ó-Bessenyő városától, a hol már-már oly otthon éreztük magunkat, de különösen annak vendégszerető szíves közönségétől, a mely nem csak tárt karokkal ölelte keblére, de a hagyományos magyar barátság minden kigondolható előzőkenységével halmozta el a török-kanizsai tanító-egylet távoli és közeli néptanítóit: lehetetlen, hogy felejthetlen vendégszeretetű s szerény ünnepélyünkön való becses részvételükért úgy a magam, mint kartársaim nevében őszinte köszönetünket ne tolmácsoljam és ismételve el ne mondjam: Ó-Bessenyő, a viszontlátásig — Isten veled! K.

Minden szentek napján.

Menjünk a sirkertbe. A halottak napján Adjunk mi is helyet komolyabb eszméknek, Mi se zárhatjuk el ha majd hozzánk készül, Ajtónkat a fagyos, vigyorgó vendégnek.

Zsarnoki önkénye egyiránt megveti Az áldást és átkot, a káromlást s imát, S egyiránt öleli csörgő kebelére Az ifjat és vénét, a koldust és királyt.

Kis hely, de elég nagy, hogy nyugalmat adjon Az élet harcában kifáradott testnek, S örökre elrejtse, kiket az irigység, Gyűlölet, rágalom és boszu keresnek.

Hogy megvédelmezze a tehetlen hülyét, A zsákmányra leső fondorkodó esztől, S kiragadj a sors által sujtott árvát, Az érdek vezette irgalmatlan kézből. —

Ez csak ez az igaz egyenlőség helye, Hol nincsen uralma a rangnak és gögnök, S más verejtékeből terhel asztaloknál Dobzódást az éhes s undok férgek ülnek.

E helyt a halottról ha mezét lehúzd, Nem tudod, melyik járt rongyban vagy hiborban,

És a pöffeszkedő nagy uri porontytaal, Sokszor a szolgálja nyújtózik egy sorban.

Itt megtanulhatod, hogy sárhüvelyednek Csak lelked fensége adhatott értékét, Hogy a mindenható nem hitvány eszközül, De magasb czélokért teremelt meg téged.

Lauka Gusztáv.

HIRHARANG.

* **Hertelendy József** főispán ő mélt. a közmunka és közlekedési minisztérium által a felső torontáli armentesítő társulat kormánybiztosságában, további két évre megerősítettett.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Főispán úr ő mélt. folyó évi november hó 8-ik napjának délelőtti 10 órájára rendkívüli közgyűlést hívott egybe. A gyűlés tárgyai: a december hó 2-ik felében megtartandó általános közgyűlés határnapjának kitűzése; továbbá azon belügyministeri rendelet, mely szerint a tisztújítás alkalmával nem az 1883-ik évben érvényes, hanem az 1884-ik évre egybeállítandó névjegyzékben megnevezett megbízottági tagok birnak szavazati joggal.

* **Installatio.** Október 28-ika, egy mosolygó felhőlen éggel beköszöntő vasárnap kettős ünnepe volt Aradacz evang. hitközségének. — Ünnepe az egyháziilag megszabott nyugalomnak, s a választott új lelkipásztor beiktatásának. — E már magában véve is szép és magasztos ünnepély, még emelkedettebb lett az által, hogy a minden tekintetben jeles ifju papot Szeberényi Lajost, országos tiszteletnek és szeretetnek örvendő atyja, Szeberényi Gusztáv, püspök vezette be azon nagy költéssegek teljesíthetésebe, melyek lelkiismeretesen kezelve, a hazának, társadalomnak és családnak, erkölcsös munkás és derék tagokat szolgáltattak. — A szerető fiunak csak szerető atyja nyomdokait kell követnie, hogy az ige testté váljék, s a különben is minden tekintetben kiváló község, mint eddig úgy ezután is, az igaz hit és tiszta erkölcs malasztjait élvezhesse. — Reggeli 10 órakor már együtt voltak a lelkesül lak kényelmes termeiben mindazon vendégek, kik az ünnepelt iránti szeretetüket igazolni, és a szertartásban résztvenni igyekeztek. — Az egyháziak közül Schaffler Antal pápai kamarás-apat, esperes, Kramár evang. főesperes, Bujkovszky alesperes, Jeszenszky Nándor, Abaffy Miklós, Kolónai lelkészek, Szalay József reform. lelkész, s a helyb. g. keleti szerb lelkész. — A polgáriak közül: Kovách Ágoston kir. tanácsos, Bakalovich szolg., Bielek Vilmos urad. és egyleti ügyész, Kovách Péter közgyámpanzt. ellenőr, Lestyanszky megyei aljegyző stb. stb. — Az egyházban megjelenve, lelket emelőleg hatott mindnyájunkra a hívek méltóságteljes komolysága, a hitatos buzgalma, illedelmes magavisellete, főleg pedig az, hogy mindenki kezében tartva a kapcsos bibliát, abból vagy énekelte vagy imádkozott. — Ezt a hagyományosan szép és üdvös eljárást külön ajánljuk kath. hitfeleink figyelmébe. — Az egyházi szentbeszédet a püspök, s az installált lelkész tartották. — A beiktató magvas tételei a hazafiai érzelmektől áthatott, és magasztos hitelvekben ragyogó szónoklata, — a beiktatót szívetek hódító, kedves csengő organuma s az ünnepélynek megfelelő intésai és tanácsai örökbecsű talismanul szolgálnak az egyházból az életbe. — Az egyházi szertartást, a beiktatót vendégszeretetét igazoló gazdag lakoma követte, melynek folyamában a püspök a felséges uralkodóra és családjára, az apát- esperes pedig a püspökre; a beiktatót lelkészre s Aradacz községére emeltek üdvkivánatokkal koszorozott poharikat. — Bielek Vilmos és Kovách Ágoston, költői hasonlatokban gazdag felköszöntőben a nőket éltették. — Adjon a mindenható erőt és tartós életet az üdvös munka folytatásához a lelkészeknek és hiveinek és engedje meg, hogy munkájok áldását és gyümölcsseit is élvezhessék!

* **Installatio.** Október 28-ika, egy mosolygó felhőlen éggel beköszöntő vasárnap kettős ünnepe volt Aradacz evang. hitközségének. — Ünnepe az egyháziilag megszabott nyugalomnak, s a választott új lelkipásztor beiktatásának. — E már magában véve is szép és magasztos ünnepély, még emelkedettebb lett az által, hogy a minden tekintetben jeles ifju papot Szeberényi Lajost, országos tiszteletnek és szeretetnek örvendő atyja, Szeberényi Gusztáv, püspök vezette be azon nagy költéssegek teljesíthetésebe, melyek lelkiismeretesen kezelve, a hazának, társadalomnak és családnak, erkölcsös munkás és derék tagokat szolgáltattak. — A szerető fiunak csak szerető atyja nyomdokait kell követnie, hogy az ige testté váljék, s a különben is minden tekintetben kiváló község, mint eddig úgy ezután is, az igaz hit és tiszta erkölcs malasztjait élvezhesse. — Reggeli 10 órakor már együtt voltak a lelkesül lak kényelmes termeiben mindazon vendégek, kik az ünnepelt iránti szeretetüket igazolni, és a szertartásban résztvenni igyekeztek. — Az egyháziak közül Schaffler Antal pápai kamarás-apat, esperes, Kramár evang. főesperes, Bujkovszky alesperes, Jeszenszky Nándor, Abaffy Miklós, Kolónai lelkészek, Szalay József reform. lelkész, s a helyb. g. keleti szerb lelkész. — A polgáriak közül: Kovách Ágoston kir. tanácsos, Bakalovich szolg., Bielek Vilmos urad. és egyleti ügyész, Kovách Péter közgyámpanzt. ellenőr, Lestyanszky megyei aljegyző stb. stb. — Az egyházban megjelenve, lelket emelőleg hatott mindnyájunkra a hívek méltóságteljes komolysága, a hitatos buzgalma, illedelmes magavisellete, főleg pedig az, hogy mindenki kezében tartva a kapcsos bibliát, abból vagy énekelte vagy imádkozott. — Ezt a hagyományosan szép és üdvös eljárást külön ajánljuk kath. hitfeleink figyelmébe. — Az egyházi szentbeszédet a püspök, s az installált lelkész tartották. — A beiktató magvas tételei a hazafiai érzelmektől áthatott, és magasztos hitelvekben ragyogó szónoklata, — a beiktatót szívetek hódító, kedves csengő organuma s az ünnepélynek megfelelő intésai és tanácsai örökbecsű talismanul szolgálnak az egyházból az életbe. — Az egyházi szertartást, a beiktatót vendégszeretetét igazoló gazdag lakoma követte, melynek folyamában a püspök a felséges uralkodóra és családjára, az apát- esperes pedig a püspökre; a beiktatót lelkészre s Aradacz községére emeltek üdvkivánatokkal koszorozott poharikat. — Bielek Vilmos és Kovách Ágoston, költői hasonlatokban gazdag felköszöntőben a nőket éltették. — Adjon a mindenható erőt és tartós életet az üdvös munka folytatásához a lelkészeknek és hiveinek és engedje meg, hogy munkájok áldását és gyümölcsseit is élvezhessék!

* **Az überlandi földekre** vonatkozó szabályrendelet, melyet lapunk elején közlünk és mely a bel-, pénz- és igazságügyminisztériumok által egyelértőleg lett megállapítva és melynek a terhek vagy is az Überland-vételár lejegyzése és megosztására

vonatkozó része, — mint értesültünk — a közvetlenül érdekelt magyar jelző- és hitelbanknak is megnyugvásával találkozott, a volt kikindai kerülethez tartozott községek lakosaira nézve kiváló érdekel bir. Meggyőződésünk szerint élénk örömmel fog általuk e rendelet fogadtatni, mert szabatosan körülírja mind azon lépéseket, melyek az óhajtott célhoz az Überland-földeknek az egyes birtokosok nevére való telekkönyvi átíratásához és az elvállalt teher igazságos megosztásához vezetnek. Nem egyszer hallottuk azon panaszt a volt kerületi községekben, hogy az elvállalt teher sokakra nézve elviselhetetlen, mert a vételár helyét pótló jelzőlogi kölcsön törlesztési részletei tekintet nélkül a földek művelési ágára és osztályzatára holdszám szerint vetletnek ki, azt is hallottuk már rebesgetni, hogy ezen földek egyéni telekkönyvesését a jelen nemzedék el nem éri, ime most a kormány megszabta azon eljárást, mely szerint az érdekelt lehet legrovidebb idő alatt az általuk birtokolt földek telekkönyvi tulajdonába juthatnak, most már rajtok és illetve a községekben fog mulni, ha e részben hátramaradást szenvednek.

* **A „Függetlenség“** okt 27-iki számának „Hírek“ rovatában N.-Kikindáról egy a közönség színe előtt elálcázott petytyes lovag a címzett lap fraseológiájából kölcsönzött szennyes szavakban támadja meg a választási elnököt; mintha az erő hatalom és visszaéléssel segítette volna diadalra bizalmas embereit. Mi, a kik ismerjük a támadás motivumait, gratulálunk a „Függetlenség“ függetlenségének, hogy elvágve mindenünne kihajkorázza az Omladina zsoldjába szegődött, de gratulálunk liberalizmusának is, mellyel kigunyolja a gyűrés zsidót, hogy magát munkásságával és becsületességével ily tisztas állásra felkötötte. A közönség tájékozhatása tekintetéből azonban kénytelenek vagyunk a kőborlovagot annyiban meghazudtolni, a mennyiben a perszifflázásra kijelölt választási elnök soha se volt gyűrés zsidó, mai napság pedig feje a legtisztelendő keresztény családok egyikének s habár humanistikus, jótékony és emberszerető czélokra nagy összegeket gyűjtött is, azokat se dobra nem verette, se pedig el nem sikkasztotta.

* **A lebontva volt kis híd** elkészült s így a gyaloglók mint a kocsik régi mód szerint közlekedhetnek.

* **A temes-begavölgyi vizsábályozási társulat** ártérfejtésési munkálatai ellen Zombolya és Szerb-Czernya községek részéről beadott fölebvezések tárgyalására Temesmegye alispánja f. évi november hó 12-ét tüzte ki. Melence község felebbezése f. évi november hó 14-én fog tárgyalatni.

* **Köszönet nyilvánítas.** Tekintetes Steinitzer Géza bankigazgató úr a helyb. kereskedelmi iskolát 4 kötet értékes könyvvel kegyeskedett megajándékozni. Fogadjak ezen ajándékért az igazgatóság hálás köszönetét!

* **Hajdusiczán,** mint leveleznök írja, e hó 14-én minden tekintetben sikerült, és szépen látogatott táncvizalom rendeztetett a községi iskolaszék részéről, melynek tiszta jövedelme (29 frt) szegény iskolás gyermekek részére fog fordítani részint könyvek, részint ruhaneműk megvásárlása által. A mulatság, mely a legjobb hangulatban reggelig tartott, különösen emeltett Kolényi Emil, Br. Duka, Petkó István, Adámovics, Jovanovics, Streiner, Selyem és több vidéki tanító urak jelenléte által. Fölülfizettek ez alkalommal: Grosz Péter 4 frttal, Streiner M. 2 frt, Schiffer W. 1 frt 50 kr., Kolényi Emil, Br. Duka, Petkó István, Adámovics, Csizy, Vyrovácz, Klein úrhölgy, Blazy L. egy-egy frtot, Ferenczy 50 kr., Selyem J. 1 frt, Lukinich L. 1 frt. Fogadjak a nemes adakozók szegény iskolás gyermekeink nevében a legszebb köszönetet!

* **Nagy-Kikinda község képviselő-testülete** közelebb elhatározza, hogy az italméresi és korcsmároltási jogot f. évi november hó 12-én fogja bérbe adni. — Kiküldési árak lesznek: a regale-jogért 40.000 frt, a nagyvendéglőért (Kasch-Szálloda) 2000 frt, az ugyanezen vendéglőben levő nagy pinczéért 1000 frt és a fehér-kereszt-vendéglőért 1500 frt.

* **A csángók védkötelezettségének kérdésében** indított közelebb tárgyalást a honvédelmi miniszter. A Bukovinából betelepített csángókat ugyanis az idő szerint, szolgálati és védkötelezettségi viszonyait illetőleg osztrák törvények alá tartoznak s úgy azok, a kik már eleget tettek hadkötelezettségüknek, valamint azok, kik még ezután lesznek sorozó bizottság elé állítandók, — fegyvergyakorlatra, vagy a három évi tényleges szolgálatra osztrák ezredkehez tartoznak bevonulni. Tekintve azonban, hogy ez már a távolságnál fogva is sok nehézséggel jár, de másfelől úgy a cs. és kir. magyar ezredke, mint a m. kir. honvédség érdekei szempontjából is igen kívánatos, hogy ezen fontos kérdés minél előbb kellő megoldást nyerjen.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Naptárak az 1884-ik szökö évre. — A „Franklin-Társulat” magyar irodalmi intézet által épen most küldtek be szerkesztőségünknek a következő, közkeletiségben részesülő, csinosan kiállított és a legnagyobb gondal szerkesztett 1884-ik szökö évre kiadott naptárak. Valamennyi a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministeriumban összeállított legújabb adatok nyomán szerkesztett országos vásárok kimutatásával van ellátva.

István bácsi naptára vagyis családok házigazdájának és gazdaszonyoknak, népnevelőknek, helységi előljáróknak, iparosoknak és földművelőknek való képes kalendárium 1884-ik évre. Alapítá Majer István, szerkesztői Köhalmi Klimentin József. Közleményekkel Sujanysky A., Tóth Mike, Nimpfer János, Morvay Lipót, Nyulassy Antal, Somogyi Gyula, Zelliger Alajos, Ernye Pál, Dr. Komlóssy Ferenctól stb. XXXIX. évfolyam. Sok képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák naptára. III. Népevelők naptára. IV. Történelmi naptár. V. István bácsi a hazában és a nagyvilágban. VI. Művészet. VII. Tréfák mezeje. Ára füzve 50 kr.

Falusi gazda naptára 1884. évre. A magyar gazdák kertészek, lelkészek és tanítók számára szerkesztett Szponzon Pál. Közleményekkel Hensch Árpád, Erdélyi Károly, Rombai Dezső, Turonyi Pál, Földes Kálmán, Thallmayer Victor, Ebnér Sándor, Jablanczy Gyula, Pókay Dezső, Rónai Sándor, Gömbös Elek, Vachter Rezső stb.-től. XX. évfolyam. Számos ábrával. Ára füzve 80 kr.

Honvéd naptár 1884. évre. (Együttal katonai naptár.) A magyar nép számára szerkesztett Áldor Imre. XVII. évfolyam. Számos képpel. Ára füzve 60 kr.

Lidérc-naptár 1884-ik évre. — Tartalmaz bűneseteket, csodálatos történeteket, tündérrégeket, vadász- és útikalandókat stb. A szövegbe nyomott képekkel. XXIII. évfolyam. Ára füzve 60 kr.

Kosztuth-naptár 1884. évre. Szerkeszté Honf. Tihamér. XIV. évfolyam. Sok képpel. Ára füzve 40 kr.

A „Népszéplő” naptára az 1884-ik évre. A magyar nép számára szerkesztett Áldor Imre. XVI. évfolyam. Számos a szövegbe nyomott képpel. Ára füzve 40 kr.

Nevelésünk! Mulattató-naptár a gyönyörűség 1884-iki esztendőre. Megcsinálta vala egy Astromokus. Számos illusztrációkkal. XV. évfolyam. Ára füzve 40 kr. A magyar nép naptára 1884. évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánygyal ellátva. Szerkeszté ifjabb Tatar Péter. XXIX. évfolyam. Képekkel. Ára füzve 25 kr.

Mint igen jól szerkesztett naptárakat ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

Az akadémiai könyvkiadó vállalat a jelen, 1883-ik évre eső illetményeinek szétküldése folyó évi november 15-én kezdődik. Az ekkor szétküldendő munkák a következők:

A történelmi (első) sorozatból: Fustel de Coulanges. „Az ókori község.” Francziából fordította Bartal Antal. Egy kötet. 41 iv. Diszkötetben. Teljes. — Boissier Gaston. „Archaeologiai síták.” Róma és Pompei. Francziából fordította Dr. Molnár Antal. Egy kötet. 25 iv. Diszkötetben. Teljes. — Ezen sorozatért beküldendő: 4 frt 86 kr.

A történelmi sorozat jelen (III.) ciklusára ígért 240 iv helyett csak 213 ivet kapnak a pártoló tagok. Habár a megelőző két ciklusban ezen sorozat pártolói részére szétküldött munkák összesen 54 ívvel haladták meg a köteles ivszámot, a M. T. Akadémia Könyvkiadó Bizottsága ezen többletet nem szándékozik a jelen ciklus könyvilletményeibe beszámítani, és az elmaradt 27 ívért kárpótlásul a pártoló tagoknak följajánlja a következő két munka egyikét: Beüthy Leo: „A társadalmi fejlődés kezdete.” 2 kötetben, füzve; vagy Trefort Ágoston: „Emlékeszdedek és kisebb dolgozatok.” 2 kötetben, füzve.

Azon tisztelt pártoló tagok, kik ezen kárpótlást igénybe venni szándékoznak, fölkérnek, hogy a mellékelt megrendelési lapon a kívánt munkát kijelölni és azt hozzájuk beküldeni sziveskedjenek.

Az irodalmi (második) sorozatból: Taine H. A. „Az angol irodalom története.” Francziából fordította Csiky Gergely. III. kötet. 30 iv. Diszkötetben. — Ezen sorozatért beküldendő: 3 frt 46 kr.

A második sorozat pártolói a jelen ciklusban 19 ívnyi többletet kapnak, t. i. 180 iv helyett 199 ivet.

A jog- és államtudományi (harmadik) sorozatból: Taine H. A. „A jelenkori Franciaország alakulása.”

Francziából fordította Dr. Toldy László. III. kötet. 41 iv. Diszkötetben. — Ezen sorozásért beküldendő: 3 frt 86 kr.

Mind a három sorozatért 11 frt 66 kr. küldendő. A könyvilletmények utánvétele szétküldése megszüntetvén, tisztelettel felkérnek a t. cz. pártoló tagok, hogy az évi díjat póstai utalvány által f. é. november 10-ig alólírott hivatalhoz előre megküldeni sziveskedjenek.

Budapest, 1883. október 20-án.

A. M. T. Akadémia Könyvkiadó hivatala.

KÖZGAZDASÁG.

Menettery

a nagy-kikinda — nagy-beckerekéi vonalrészen.

	reggel	délután
Nagy-Kikinda . . . . . indulás	4.—	2.45
Váalom	4.36	3.15
Karlova	5. 3	3.35
Beodra	5.22	3.49
Török-Beese-Franyova	6.23	4.53
Kumán	6.55	4.57
Mellenze	7.21	5.17
Ellemér	7.51	5.40
Nagy-Beckerek . . . . . érkezés	8.15	6.—
	délután	délután
Nagy-Beckerek . . . . . indulás	8.30	4. 7
Ellemér	8.51	4.40
Mellenze	9.15	5.16
Kumán	9.34	5.44
Török-Beese-Franyova	10. 3	6.30
Beodra	10.43	7.30
Karlova	10.56	7.50
Váalom	11.16	8.15
Nagy-Kikinda . . . . . érkezés	11.45	8.51
	délután	este

APRÓSÁGOK.

(Lakásnézés kor.) — Aztán nincs valami veszedelem ebben a házban? Nem lakik itt valami zenész? — Dehogy lakik.

— Vagy nincs valakinek valami nagy dühös kutyája, a melyik megveszhet?

— Dehogy van; hanem a kerületi adóvégrehozó a bizony amott lakik ni, kérem alásan.

(A német elem.) Olvasta már kérem, hogy mit ír a „Náje Fráje Presse”?

— Nem. Hát mit ír?

— Azt írja, hogy a németek adták mindig a magyaroknak a fontartó elemet. Vajjon mi lehet az a fontartó elem?

Mi? Hát a — — hőzeneträger.

(A bíró előtt.) Bíró: Ön avval vádoltatik, hogy Bundás Józsefet az utcán egy ostornyéllel vesresre verte. Mit tud igazolására felhozni?

Vádlott: Kérem alázatosan, a Bundás engem szidalmazott és pofon akart ütni.

Bíró: Hát mért nem vette ön igénybe a rendőrség segédelmét?

Vádlott: Hát tetszik tudni, nem akartam — föltűnet csinálni a dologból....

(A kis Ilona.) Mama, miért nem volt a néni már oly régen minálunk?

— Mert 6 hét óta fürdőben van.

— Hat hét óta fürdőben? Mama, hát olyan piszkos a néni?!

(Milyenek a nők.) Egy asszony leakarta szoktatni férjét az éjjeli kimaradástól. Egy este tehát, midőn férje mint rendesen megint késő éjszaka tért volna haza, mielőtt az ajtó kinyitotta volna, a kulcslyukon keresztül így kiáltott ki férjének: — „Te vagy az, Miska?” — Férjét pedig Péternek hívják: és férjem uram ettől fogva, de minden este jókor hazajött.

A mama: Ugyan gyermekek, mit perlekedtek, lármáztok, veszekedtek szüntelen.

A fiucska: Nem perlekedünk, csak mamát meg tatát játszunk.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdmény. (357—3.1)

Nagy-Kikinda község képviselő testületének f. évi okt. hó 26-án 339. sz. a. kelt határozata alapján ezennel közzé tetetik, miszerint a N.-Kikinda község tulajdonát képező s alább korulírt épületek az 1884. évi január hó 1-től 1886. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra f. évi november hó 12-én, délelőtt 11 órakor, Nagy-Kikinda község háza üléstermében bérbé fognak adatni.

I. A nagyvendéglő az ahhoz tartozó pinczével. Kikialtási ár 2000 frt; bánatpénz 20%.

II. Az imént érintett vendéglő alatt találtató nagy pince. Kikialtási ár 1000 frt; bánatpénz 20%.

III. A nagyvendéglő mellett (kis kápolnával szemben) találtató kis korcsma az ahhoz tartozó pinczével. Kikialtási ár 1000 frt; bánatpénz 20%.

IV. Az imént érintett kis korcsma mellett levő két ugynevezett öreg mézarszék. Kikialtási ár 200 frt; bánatpénz 20%.

V. A fehér kereszthez czimzett korcsma az ahhoz tartozó pinczével és melléképülettel. Kikialtási ár 1500 frt; bánatpénz 20%.

VI. A basahidi országút mentén lévő ugynevezett vinczehídi csárda a hozzátartozó melléképülettel. Kikialtási ár 150 frt; bánatpénz 20%.

Az árverési feltételek mindenkor a hivatalos órákban az alólírott községi előljáró hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Megjegyzendő, hogy netáni levélbeli zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és az illető bánatpénzzel ellátva, továbbá annak kitüntetésével, hogy az ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azokat elfogadja, az árverés megkezdése előtt az árverési bizottság elnökeinek benyújthatók.

Kelt N.-Kikindán, 1883. okt. 26-án.

Fány Miklós,
városi előljáró.

Hirdmény. (356—3.1)

N.-Kikinda nagyközség a tulajdonát képező italmérségi (regale) jogot a község bel- és külterületén a tényleg kimért és kimérendő italmennyiség után fizetendő mérési illeték (Accise) szedése által értékesíteni elhatározván, a községi képviselő testületnek 1883. évi október hó 26-án 339. szám alatt hozott határozata alapján ezen mérési illeték (Regal-Accise) szedése jogának 1884. évi január hó 1-től számított és egymás után következő három évre leendő bebeadása czéljából, a nyilvános árverés a folyó 1883. évi november hó 12. napjának, délelőtti pont 10 órájára, Nagy-Kikinda község házához kitűzetik, melyre az árverési bizottság elnökeinek megtekinthetők.

A kikialtási ár 40.000 forint, melynek 10%, avagy 4000 frt o. é. készpénzben vagy értékpapírokban, — szigoruan az árfolyam szerint — bánatpénzképp az árverés megkezdése előtt az árverési bizottság elnökének átadandó leendő.

Az árverési feltételek ugy az illető regáljogi szabályrendelet mindenkor a hivatalos órákban az e község előljáróságánál megtekinthetők.

Megjegyzendő, hogy az 50 kros bélyeggel és a fennebb érintett bánatpénzzel ellátott netáni írásbeli ajánlatok, melyekben kitüntetésül azon körülmény, hogy az ajánlattevő az árverési feltételeket, ugy a regáljogi szabályrendeletét ismeri, hogy azokat sajátjává teszi és illetve azoknak magát lekötelezőleg aláveti — az árverés megkezdése előtt az árverési bizottság elnökének átadhatók.

N.-Kikindán, 1883. évi október hó 26-án.

Fány Miklós,
községi előljáró.

22.611. sz. 1883. (351—2.2)

Árlejtési hirdmény.

A szárcsa-neuzinai uton fekvő temesi hid meghozszabítási munkálatainak biztosítása czéljából folyó évi november hó 15-én, d. e. 10 órakor, az alólírott alispáni hivatalnál nyilvános szóbeli árlejtés tartatik. A munkálatok 1155 frt 14 kr-ra irányoztattak elő.

A vállalkozni óhajtok felhivatnak ennél fogva, hogy ajánlataik megtevéle czéljából a fenti helyen és időben 5% bánatpénzzel ellátottan jelenjenek meg.

Az árlejtési feltételek, valamint a foganatosítandó munkálatra vonatkozó terv és költségvetés az árlejtés napjáig a harmadik aljegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tallán,
alispán.

Pályázat. (345—3.2)

Csokány Miklós, ó-bessenyői község jegyzőjének elhalálása folytán ezen községben megürült jegyzői állomásnak e folyó évi november hó 14-én, délelőtti 10 órakor, Ó-Bessenyő község házában választás útján leendő betöltésére pályázat nyitatik.

Ezen jegyzői állomással következő javadalmak vannak összekötve:

1. évi fizetés készpénzben 500 frt,
2. lakber fejeiben 80 frt,
3. két hold földnek haszonélvezete és a községi képviselő testület által megállapított munkadíjak.

A pályázni kívánók ezzel felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket e f. é. november hó 13-ig beazórolag a nagy-szent-miklósi szolgabírói hivatalnál adják be.

Kelt Nagy-Szent-Miklóson, 1883. október hó 14-én.

Buócz,
szolgabíró.

33046. sz. Pályázat. (358—2.1)

A néh. Kőrliczky Albert volt iskolai felügyelő által a temes-, torontali- és krassómezei róm. kath. iskolák tanítóinak, valamint ezek özvegyeinek és árváinak segélyezésére tett alapítványból járó 100, 50 és 25 forintnyi segélyekre pályázat hirdtetetik.

Ezen alapítványi segélyekre igényt tarthatnak:

I. az említett iskolák azon tanítói, kik a tanítói vizsgálatot letették s illetőleg ennek letételétől hatóságilag felmentettek; erkölcsi magaviseletük, nemkülönbön a tanítói pályán kifejtett működésük által magukat kitüntették s aggkorok, vagy pedig testi fogyatkozásuk miatt a tanításra alkalmatlannokká váltak.

II. az említett tanítóknak:

1. özvegyei, kik kifogástalan magaviseletet tanusítottak, férjükkel életfogytiglan éltek vagy pedig tőlük önhibájukon kívül választattak el;
2. árvái, kik tizennegyedik élet évüket még nem érték el.

A jelzett évi segélyek a tanítóknak életfogytiglan, a tanítók özvegyeinek szintén életfogytiglan s illetőleg újból férjhez menetekükig; az árváknak pedig 14. életévük betöltéséig adományoztatnak.

A folyamodványok, melyek mellett a fennebb elősorolt kellek a vagyoni állapottal együtt okmányilag igazolandók, a vallás és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnál, folyó évi november hó 25-ig nyújtandók be.

Budapestben, 1883. évi október hó 16-án.

A vallás és közoktatásügyi
m. kir. ministeriumtól.

23.174. sz. 1883. Pályázat. (352—3.2)

Torontalmegye törvényhatósági bizottságának f. évi 686. szám alatt kelt határozata alapján a torontalmegyei községi és körgjegyzők nyugdíj intézeténél lemondás folytan megüresedett számvevői állásra ezennel pályázat hirdtetetik. Ezen állomással 600 frt évi fizetés van összekötve.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket, melyben a törvénytábla általános kellekeken felül meg az állam számviteli vagy érettségi vizsgálat letétele igazolandó, a megye alispáni hivatalánál f. évi november hó 30-áig nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az alkalmazandó számvevői törvényhatósági tisztviselőnek nem tekintetik, a fegyelmi eljárásnak alávetve nincs s ennél fogva hanyagság esetén a kereskedelmi törvénynek reá nézve is érvényesül bíró 55—60. §-ai alapján azonnal, vagy pedig a szabályszerű felmondási idő elteltével elbocsátható.

Tallán,
alispán.

Pályázat. (350—2.2)

A földművelés, ipar és kereskedelemügyi ministerium országos selyemtenyészési felügyelősége által a Pancsován építendő selyemgubó raktár és munkások épület előállítására ezennel általános nyilvános pályázat nyitatik. A tervek, költségvetések, melyek értelmében a selyemgubó raktár 14434 frt 10 kr-ban, a munkások épület 3833 frt 80 kr-ra van elköltségelve és a pályázati feltételek a pancsovai m. kir. folyammérnöki hivatalnál tekinthetők be. Pályázni kívánó vállalkozók felhivatnak, az építési összegek 5%-ának mint bánatpénznek letéteményezése után f. évi november hó 3-ára, délelőtt 10 órára, a szóbeli árlejtési tárgyalásra, a pancsovai m. k. folyammérnöki hivatalos helyiségében megjelenni. Pályázók vagy az egész munkára, vagy pedig csak egyik vagy másik épület helyreállítására pályázhatnak.

Szegszárd, 1883. október 20-án.

M. kir. orsz. selyemtenyészési
felügyelőség.

Hirdmény.

A nagy-beckerekéi fogyasztási adóberlőségi iroda f. é. november hó 4-től kezdve a Hunyady-utcában, Menczer-féle háznak, I. emeletén létezik.

(354—5.1)

Jegyzői segéd.

Alólírottál egy a jegyzői teendőkhöz képzett és az adóügy kezelésben tőkéletesen jártas segéd felvétetik, — a fizetés havonként 10 frt készpénz és teljes ellátás.

Dinyás (u. posta Uj-Pécs), 1883. október 23-án.

Mihailovics Péter,
jegyző.

(355—3.1)